Łódź, 25|VI 1914 r. Rok XVII.

№ 142.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Czwartek, dnia 25 czerwca 1914 roku.

Kalendarzyk tygodniowy:

Czw. św. Prospera B.
Piąt. św. Jana i Pawła.
Sob. św. Władysława.
Niedz. św. Leona Pap.
Pon. ś. **Piotra i Pawła**
Wt. Wsp. św. Pawła.
Śr. św. Teodoryka.

Wschód sł. godz. 3 m. 40
Zachód. sł. godz. 8 m. 24
Dług. dnia godz. 16 m. 44
Ubyło dnia godz. 0 m. 01

Cena prenumeraty:

w ŁODZI:
Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ - „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedyńczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:
Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 76
Zagranicą:
Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Administracya w Łodzi. **Spacerowa № 41.** Telefonu № 593.

Kantory: własny w Warszawie ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu w aptece p. Patka.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-ej po południu.

CENY OGŁOSZEŃ: **Nadesłane** przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. **Zwyczajne ogłoszenia** za tekstem: pierwszy raz 12 kop., następny 10 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. **Małe ogłoszenia** po 2 kop. od wyrazu (za każdą grubszą literę płaci się 2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. **Reklamy** 25 kop. **Nekrologi** po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dnie świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie. **Artykuły** bez oznaczenia honoraryum Redakcya uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Liczne analizy stwierdziły, że nabiał kupowany na targu, przeważnie bywa fałszowany
Wyborowe gwarantowane produkty nabiałowe:
masło, śmietankę słodką, śmietanę kwaśną i krem
POLECA
Warszawskie Ziemiańskie Towarzystwo Mleczarskie
2182
Sprzedaż hurtowa: Spacerowa 17
„ detaliczna w sklepach Towarzystwa.

PRZECHOWYWANIE MEBLI
PRZEPROWADZKI
„SKŁADY WŁASNE
„T-wo WISŁA"
i OPAKOWANIA,
UDZIELANIE POŻYCZEK
ŁÓDŹ PIOTRKOWSKA 69 TEL. 28-90
WARSZAWA MARSZAŁ. 104 TEL. 88-66

WŁ. JANISZEWSKA
16 Przejazd 16
(naprzeciw placu „Cyklistów").
Polecam dla Szan. Pań i Panów
GALANTERYĘ
DAMSKĄ I MĘSKĄ.
Sklep zaopatrzony w różne rzeczy galanteryjne.
Ceny przystępne.
Koszule męskie i krawaty w dobrym gatunku.
GUSTOWNE BLUZKI z własnej pracowni.

Leczenie zaparcia przy pomocy Cascarine Leprince. Cascarine Leprince według zdania lekarzy, nie czyści, lecz tylko rozmiękcza kał, dzięki wzmożonemu wydzielaniu żółci. Środek ten nie powoduje wtórnego zaparcia stolca, jak to zwykle bywa przy stosowaniu innych środków czyszczących. CASCARINE LEPRINCE pobudza ruch robaczkowy kiszek i dzięki temu sprzyja prawidłowemu przesuwaniu się naprzód mas kałowych, nie powodując jednocześnie najmniejszych zaburzeń. 2471

Strajk powszechny.

Widmo strajku generalnego majaczy obecnie w Prusiech, klasycznym kraju wszechwładzy policyjnej, a więc już z tego powodu stanowiących grunt najmniej podatny dla tego rodzaju eksperymentów. Grożą takim strajkiem berlińskie organizacye socyalistyczne z powodu ociągania się rządu pruskiego z urzeczywistnieniem reformy wyborczej. Zapowiedzi tej czy groźby nie należy brać zbyt tragicznie.

Przywódcy socyalistów niemieckich namyślą się dziesięć razy, zanim zapowiedź tę w czyn wprowadzą.

Strajk generalny już od szeregu lat zjawia się na każdym prawie ogólnym zjeździe socyalistów niemieckich i wywołuje mniej lub więcej gwałtowne rozprawy. Myśl strajku powszechnego, jako skutecznej bardzo broni w walce politycznej, liczy wśród socyalistów wielu zapalonych zwolenników, ale więcej jeszcze stanowczych przeciwników.

Przedewszystkiem zwalczają myśl takiego strajku w przeciwieństwie do rewolucyjnych w swej większości syndykalistów w państwach romańskich, robotnicy niemieccy, zorganizowani w związkach zawodowych. Związki te, rozporządzające po części kapitałami ogromnymi, zebranymi z biegiem czasu, nie myślą stawiać swego istnienia na kartę tak niepewną, jaką jest w dzisiejszych czasach, zwłaszcza w Prusiech, strajk generalny, nazywany przez związkowców generalną niedorzecznością. Ponieważ zaś strajk wówczas jedynie przedstawiałby się jako tako groźnie, gdyby stanęły na jego czele i wzięły w nim udział związki robotnicze, więc wobec stanowczego oporu związków—do pogróżek berlińskich polityków socyalistycznych przywiązywać nie należy zbyt wielkiej wagi.

W odpowiedzi na zapowiedź strajku powszechnego stronnictwo wolno konserwatywne, w którem ucieleśnia się najskrajniejsza i najwstrętniejsza reakcya polityczna, wystąpiło już w sejmie pruskim z wnioskiem, aby władza państwowa zarządziła odpowiednie środki represyjne. Rozumie się, że tym obrońcom obecnego porządku nie chodzi bynajmniej o zapobieżenie strajkowi powszechnemu. Strajk taki, którego fiasko przewidzieć nietrudno, byłby może dla nich bardzo pożądany. Celem tej akcyi jest skłonienie rządu do wypowiedzenia wojny socyalistom nawet wtedy, gdy agitacya socyalistyczna trzyma się w legalnych granicach.

W rzeczy samej agitacya ta jest wówczas najniebezpieczniejszą, gdy natomiast wszelkie zbyt radykalne zapędy w rodzaju strajków generalnych w dzisiejszych politycznych warunkach Niemiec przyczynić się jedynie mogą do osłabienia i rozbicia socyalistycznego obozu.

Na bałkańskim wulkanie.

Krwawe wojny bałkańskie nie rozcięły węzła wschodnio-europejskiego. Przesunęły one jeno słupy graniczne państw bałkańskich, stosunki jednak norodowo-polityczne pozostawiły w tym samym nieładzie, jeżeli nie w większym jeszcze i równocześnie wytworzyły manię wielkości u jednych państw, a żądzę odwetu u drugich. I tem się właśnie tłomaczy ów brak równowagi politycznej, który sprawia, że pokój na Bałkanach uważany jest niemal za stan anormalny.

Głównej przyczyny niepokojącego obecnie koła polityczne zatargu grecko-tureckiego szukać należy w tem, że sprawy narodowościowe na półwyspie Bałkańskim nie zostały dotąd rozstrzygnięte. Noty urzędowe, które wymieniają pomiędzy sobą oba państwa, mówią wyłącznie o prześladowaniach greków i muzułmanów; pierwszych w małoazyatyckich posiadłościach Turcyi, drugich na nowonabytych przez Grecyę terytoryach w *Macedonii*. Na wszelkie przedstawienia rządu greckiego, wzywające Turcyę do zapobieżenia dalszym prześladowaniom greków w *Azyi Mniejszej*, Porta odpowiada, że prześladowania te wywołane zostały tłumną emigracyą z *Macedonii*, prześladowanych tam przez władze greckie muzułmanów.

Zatarg grecko-turecki, który groził już wybuchem wojny, dzięki usiłowaniom dyplomacyi, stracił chwilowo ostrość swoją. Ale chwilowo tylko. Porta oświadczyła, że przedsięweźmie

środki w celu zapobieżenia dalszym prześladowaniom greków, wyraziła jednak równocześnie nadzieję, że rząd grecki odpłaci się wzajemnością w stosunku do muzułmanów w Macedonii. Odpowiedź Turcyi jest obłudna, jak cała jej polityka, i obliczona jest, jak zwykle, na zwłokę. Turcya wie bardzo dobrze, że prześladowania muzułmanów w Macedonii nie ustaną i gdy będzie to uważała za stosowne, wznowi, i to z większą jeszcze siłą, prześladowania greków. A wówczas za pokój na Bałkanach ręczyć już nie będzie można.

Zatarg grecko-turecki nieomieszkał zresztą wywołać już poważnych następstw politycznych. Jeżeli wierzyć doniesieniom wiedeńskim, rząd rumuński zwrócił się do Porty z oświadczeniem, że uważa zamknięcie cieśniny Dardanelskiej na wypadek wojny za niedopuszczalne. Krok ten, i nie bez podstawy, koła wiedeńskie łączą z ostatnią wizytą w Konstancy. Wówczas już dzienniki rosyjskie, omawiając znaczenie spotkania w Konstancy, pisały, że Rumunja poprze żądania Rosyi w sprawie cieśniny i że wystąpienie jej ułatwić powinno mocarstwom poruszenie tej sprawy. Zatarg grecko-turecki nastręcza istotnie bardzo dobrą do tego sposobność, aczkolwiek żądanie Rumunii jest faktycznie naruszeniem neutralności, nie pozwala bowiem Turcyi wyzyskać wszystkich środków dla swojej obrony.

Turcya żądaniom tym niewątpliwie będzie powolna, wobec czego sprawa cieśniny tym razem nie nabierze ostrzejszego charakteru. Rozstrzygnięcie jej w duchu żądań Rosyi jest jednakże kwestyą bardzo niedalekiej przyszłości. „Rusk. Słowo" donosi, że celem pobytu morskiej misyi rosyjskiej, z szefem sztabu marynarki, admirałem Rusinem na czele, w Paryżu jest omówienie z francuskiemi powagami morskiemi sprawy wzmocnienia floty czarnomorskiej w związku z projektowanem otwarciem Dardaneló w.

Kwestya wschodu europejskiego nie jest więc wyczerpana. Zaniepokoi ona nieraz jeszcze europejską opinję publiczną. Zatarg grecko-turecki rozstrzygnięcie jej przyśpieszy.

Z kas pożyczkowo-oszczędnościowych w Królestwie Polskiem.

Ciekawe cyfry, zebrane ze źródeł urzędowych, świadczą wymownie o rozwoju kas pożyczkowo-oszczędnościowych państwowych w Królestwie Polskiem.

Dnia 1-go stycznia było wk[illegible]w:

Rok	w gotówce	w walorach
1900	26,736	1,638
1901	27,192	2,047
1902	30,387	2,506
1903	33,344	3,094
1904	37,213	3,736
1905	70,806	4,407
1906	25,684	5,626
1907	38,348	6,149
1908	48,146	6,850
1909	54,938	7,441
1910	59,260	7,800
1911	66,095	7,651
1912	71,052	7,797
1913	72,070	8,400

tysięcy rb.

Widzimy tedy, że w ciągu lat czternastu suma wkładów prawie się potroiła. (h)

„Ospa w Łodzi w roku 1913".

Zebrał i opracował dr. St. Skalski.

(Rzecz wygłoszona na posiedzeniu Tow. lekarskiego w Łodzi 21 stycznia 1914 r.).

Kraków, drukarnia uniwersytetu krakowskiego.

Broszurka dra. Skalskiego nie powinnaby pozostać głosem wołającego na puszczy.

Stwierdza ona przerażającą śmiertelność skutkiem ospy — pośród dziatwy głównie robotniczej, katolickiej, gdyż rodzice tej dziatwy najmniej dbają o szczepienie ochronne; stwierdza następnie, że są w Łodzi istne gniaźda epidemii ospy na niektórych ulicach i w niektórych posesyach, stwierdza nakoniec, że w Łodzi zbyt niedołężnie prowadzi się obronę przeciwko tej zarazie.

„Czyżby to niedołęstwo miało ustać dopiero z chwilą wprowadzenia samorządu? Czy nasz magistrat nia będzie wolał wznieść sobie trwałego pomnika w pamięci mieszkańców Łodzi, podjąwszy skuteczną walkę z zarazą".

S. R.

WYSCIGI.

Wynik wyścigów wczorajszych w czwartym dniu był następujący:

I. Hurdle Racc. Nagroda Tow. rb. 600 dla 4-nich i starszych koni. Przestrzeń 3 wiorsty, 9 płotów.

1) Impas A. hr. Morstina i K. Zarzyckiego, 2) Kapral S. Niemojewskiego w 3 m. 55 s. o 10 dł.

II. Nagroda składkowa rb. 500 dla 3-latków. Przestrzeń półtorej wiorsty.

1) Polmoodie VI A. hr. Morstina i K. Zarzyckiego, 2) Brat Łata I. K. S. w 1 m. 48 sek. o 2 dług.

III. Nagroda Ces. Tow. W. K. w Królestwie Polskiem rb. 1,000 dla 4-letnich i starsz. koni. Przestrzeń 2 i pół wiorsty.

1) Mitra S. Ruda, 2) Iljada E. Schmellera w 3 m. 3 sek. o 7 dł.

IV. Nagroda Tow. 700 rb. dla trzylatków. Przestrzeń 2 wiorsty 100 sążni.

1) Korol Georg M. Maliczowowej, 2) Niezłomny M. hr. Potockiego w 2 m. 42 sek. o 4 dług.

V. Nagroda Tow. 800 rb. dla 4-letnich i starszych koni. Przestrzeń 2 i pół wiorsty.

1) Par Depit II S. Niemojewskiego, 2) Count R. Romanowskiego w 3 m. 3 sek. o pół dług.

VI. Nagroda dodatkowa Tow. 300 rb. dla 3-letnich i starsz. koni. Przestrzeń półt. wiorsty.

1) Cordon Rouge A. Kosińskiego, 2) Tillery B. Peretjatkowicza w 1 m. 46 sek. o 2 dług.

VII. Nagroda dodatkowa Dżentel. Handicap. 350 rb. dla 3-letnich i starszych koni. Przestrzeń półt. wiorsty.

1) Ligia B. Peretjatkowicza, 2) Chmura Błyskawiczna w 1 min. 50 sek. o 2 dług.

VIII. Nagroda Tow. 400 rb. dla 3-letnich i starszych koni. Przestrzeń półt. wiorsty.

1) Klekot A. hr. Morstina i K. Zarzyckiego, 2) Iskra J. Bronikowskiego w 1 min. 47 sek. o 2 dług.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Włastymira. Jutro Rozmysława.

„TEATR PRZEGLĄDÓW" (ogródek Grand-Hotelu—wejście od Pasażu-Meyera). Dziś i dni następnych operetka p. t. „Piękna Lizetta", balet, wreszcie część koncertowo-kabaretowa. Początek o godzinie 10-ej wieczorem.

ZEBRANIA. Jutro nadzw. ogólne zebr. członków kasy pożyczkowo-oszczędn. rzemielników chrześcijan o godz. 7 wiecz. (Widzewska 117).

ZE STRAZY. Dziś o godzinie 7-ej wieczorem odbędą się ćwiczenia II-go oddziału w domu rekwizytowym tegoż oddziału.

MUZEUM NAUKI i SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 po poł. do 10 wiecz., a w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

SALON SZTUKI artysty-malarza Karola Endego przy ul. Ewangielickiej № 5 otwarty codziennie od godziny 11-ej rano do 5-ej po poł.

---

98) ARTUR GRUSZECKI.

KLEJNOT KORONY POLSKIEJ.

Powieść wielicka.

(Wszelkie prawa zastrzeżone).

(Ciąg dalszy — patrz № 140).

— Czy ja nie zapłacił?... Ja wiem, że pan ważnik ma teraz wielkie nieprzyjemności, ja od pana ważnika nic nie chcę... ale ja widział, że tam w magazynie jest stara beczka soli, wszyscy o niej zapomnieli i naco ona ma się marnować?

— Niech pan ważnik mnie ją da, może ja na niej zarobię grosz, może dwa.

— Nie! Nie! Zarzekłem się wszelkich nadużyć i darmoch. Nie dam!

— Pan ważnik bardzo szlachetny, ale to dobre dla cudzych, dla obcych, a co innego swoi. A kto dzisiaj poratował pana ważnika? A kto teraz idzie do pana podżupka, ażeby nie było skargi? Nu, kto?.. I pan ważnik żałuje mnie jednej, starej, głupiej beczki soli?

— Nie! nie mogę, — powiedział miększym głosem.

— Co znaczy nie mogę? Jak bratanica będzie na Zamku, panu ważnikowi wszystko będzie wolno. Czy pan to nie rozumie?... Ja nie chcę darmo, ja w mojej chałupie pędzę gorzałkę i piwo, ja dam baryłkę gorzałki ekstrafajn, doskonała!—cmoknął dwa razy.

— No, zobaczymy... ale ja dzisiaj muszę widzieć podżupka... nie miałbym spokoju i chwili.

— Dlaczego nie?... Ja to mogę zrobić, ale ta beczka soli moja.

— Dowiem się, co mi powie podżupek.

— Nu, chodźmy, bo ja nie mam czasu.

Pierwszy wszedł do kancelaryi podżupka Pejsio, gdy ważnik został w przedpokoju.

Żyd skradającym się krokiem zbliżył się do siedzącego podżupka i rzekł z naciskiem:

— Już!

— Co takiego? — spytał podżupek, czując, że przeszły go gorące płomienie.

— Ona przyjdzie, za dwie niedziele.

— Nowy wykręt,—rzekł zniechęcony.

— Żebym tak zdrów był, to jest prawda. Ona sama powiedziała.

— Ona!?—zdziwił się.

— Nu, dlaczego nie ona? Ja sam to słyszał.

— Gadaj, jak to było, — rzekł zaciekawiony.

— Ja przyszedł do ważnika i powiadam jemu, że źle, że bardzo źle. On potrzebował się zlęknąć i mówi: ratuj Pejsio! Jak ja mam ratować, kiedy pan ważnik nie dotrzymuje słowa honoru? On prosi mnie, a ja jemu na to: nu, dobrze, a gdzie słowo?... To on zawołał dziewczynę i rozkazał jej, żeby ona zaraz szła do służby, na Zamek,—umilkł Pejsio.

— Cóż ona?

— Nu, co miało być? Ona powiedziała: dobrze; ale ja widział, jaka ona była uradowana. Tylko ona prosiła jego, że chce odprawić modlitwę i wyspowiadać się. A ja zapytał, kiedy to się skończy? Nu, ona gadała, że to długa modlitwa i spowiedź, ona potrzebuje dwie niedziele. Co robić? Ja jej tylko powiedział, że za dwie niedziele, ona musi przyjść, a stryj jeszcze raz kazał jej iść na gospodynię. Jaśnie pan mnie nie wierzy? Jest tu ważnik, on to samo powie.

— Ważnik? Tutaj?

— Ja jego wziął ze sobą. Niech on powie do oczu, że dziewczyna tu przyjdzie sama za dwie niedziele... Jaśnie pan jemu potrzebuje powiedzieć dwa takie słowa: ja mam dokumenta, ja mam świadki, ja tobie mogę koniec zrobić, ale jak ty dotrzymasz słowo, które dałeś Pejsiowi, to ja zaczekam dwie niedziele i tobie nic nie będzie. Teraz ty idź sól ważyć. On taki zalęknięty, że on będzie rzetelny. Czy ja źle radzę?

Podżupek namyślał się przez chwilę, wreszcie rozkazał:

— Zawołaj tu ważnika.

Wszedł z miną pokorną, skulony we dwoje i pokłoniwszy się stał przy drzwiach.

— Dowiedziałem się o różnych sprawkach aspana, — mówił z miną surowego sędziego,— właściwie powinienem pozbawić cię urzędu i oddać pod sąd, jednak ze względu na twą rodzinę, i tylko na twą rodzinę, zostawiam ci czas do poprawy. Po dwóch niedzielach, gdy nie zobaczę zmiany w twem postępowaniu, sprawę oddam do sądu, w przeciwnym zaś razie, sprawę umorze raz na zawsze.

— Najpokorniej dziękuję waszej miłości, — zaczął skruszonym głosem, — i byłbym już dawniej posłuszny...

— Dosyć! — przerwał mu podżupek,—czekam dwie niedziele, a przez ten czas zajmuj się nadal twym urzędem, tylko uczciwie!

(D. c. n.)

Wiadomości kościelne.

(x) **Nabożeństwo ślusarzy.** Dnia 29 czerwca r. b. tj. w uroczystość św. Piotra i Pawła, patrona ślusarzy, odbędzie się uroczyste nabożeństwo na intencyę tego cechu o godz. pół do 10 rano w kościele św. Stanisława Kostki, na które zaprasza się pp. majstrów i czeladź.

KRONIKA.

(—) **Potrzeby przemysłu.** Na ostatniej naradzie wybitnych przedstawicieli organizacyj przemysłowych. skupiających się przy Radzie zjazdów przedstawicieli przemysłu i handlu, zatwierdzono redakćyę memoryału specyalnego, traktującego o niecierpiących zwłoki potrzebach przemysłu rosyjskiego, wysuniętych na ostatnim zjeździe przedstawicieli przemysłu i handlu.

Memoryał wręczony zostanie w przyszłym tygodniu prezesowi ministrów Goremykinowi przez przedstawicieli organizacyj przemysłowych okręgu moskiewskiego, południa Rosyi, okręgu petersburskiego, Królestwa Polskiego, kraju Południowo-Zachodniego i Nadbałtyckiego.

Pozatem delegacya ma ustnie zwrócić uwagę prezesa ministrów na niebezpieczeństwo dla życia ekonomicznego państwa, wypływające z ograniczenia wolności handlu i przemysłu.

(d) **Walka z przekupniami frachtów.** Ministeryum dróg i komunikacyi uznało za niezbędne wprowadzić na wszystkich kolejach skarbowych, tytułem próby, wysyłanie zawiadomień (adresa których są znane), o wszystkich przewyżkach nad rubla z jednego frachtu. Wysyłanie tych zawiadomień ma na celu walkę z przekupniami frachtów i zapobieżenie procesów sądowych. Wprowadzony będzie na wszystkich stacyach skorowidz do zapisywania adresów właścicieli ładunków.

(—) **Napady bandyckie.** Stosownie do danych urzędowych za maj, liczba napadów bandyckich w Królestwie w stosunku do kwietnia zmniejszyła się przeszło o 76%. Podczas kiedy w kwietniu zanotowano 63 napady zbrojne i grabieże, w maju było ich zaledwie 16, przyczem tylko w 3 wypadkach dotychczas nie zdołano ująć winnych.

Za wybryki łotrzykowskie, skazano w maju w drodze administracyjnej na areszt od 3 tygodni do 3 miesięcy 42 osoby.

Powyższe cyfry dowodzą, że plaga bandytyzmu i łotrostwa znacznie się zmniejsza.

(a) **W sprawie unormowania składek.** Z powodu licznych skarg na nieprawidłowe obłożenie mieszkańców wyznania mojżeszowego składkami gminnemi i szkolnemi, prezydent rozesłał do wszystkich właścicieli domów specyalne schematy dla utworzenia listy lokatorów żydów. Do listy winny być wpisane osoby obu płci w domu zamieszkałe z wyłączeniem kobiet zamężnych przy mężach zamieszkałych, oraz dzieci niepełnoletnich, o ile oddzielnych procederów na swoje imię nie prowadzą.

Lista poświadczona być winna przez właściciela lub rządcę domu.

Na podstawie zgromadzonego tą drogą materyału i przesłanego przez magistrat gmina żydowska sporządzi następnie nowy rozkład składek.

(a) **Podatek na szkoły maryawickie.** Naczelnik dyrekcyi naukowej łódzkiej rz. r. st. Bielajew zatwierdził rozkład podatku szkolnego na utrzymanie szkół elementarnych maryawickich w roku 1914-ym. Podatek ten opłacają wyłącznie maryawici.

(e) **Cofnięcie rozporządzenia.** Jak to już donosiliśmy, 30 kandydatom na nauczycieli szkół początkowych, którzy ukończyli 2-letnie kursy nauczycielskie w Piotrkowie oświadczono, że będą musieli zdawać jeszcze egzaminy na tytuł nauczyciela przy męzkiem gimnazyum rządowem w Piotrkowie.

Obecnie naczelnik łódzkiej dyrekcyi naukowej rozporządzenie to cofnął przyczem wszystkim kandydatom wręczył nominacye na posady.

(e) **O zapomogę dla kościoła ewangelickiego.** Na skutek wystąpienia prezydenta m. Łodzi z projektem udzielenia z kasy miejskiej zapomogi na budowę nowego kościoła ewangelicko-augsburskiego w Łodzi, gubernator piotrkowski zażądał od prezydenta m. Łodzi dostarczenia danych, w jakim stanie znajduje się budowa tego kościoła i na czyj koszt jest budowany, czy osoby prywatnej, czy też składek parafian.

(a) **O ścieki fabryczne.** Na skutek skarg mieszkańców okolic rzeki Wolborki, 20-tu fabrykantów tomaszowskich pociągniętych zostało do odpowiedzialności sądowej za zanieczyszczanie tej rzeki ściekami fabrycznymi.

W celu rozpatrzenia tej sprawy w przyszłym tygodniu zjeżdża na kadencyę do Tomaszowa wydział karny sądu okręgowego piotrkowskiego.

(e) **Zmiana syndyków upadłości tomaszowskiej.** Na odbytem onegdaj w sądzie okręgowym piotrkowskim posiedzeniu wierzycieli masy upadłości Tow. Wzajemnego kredytu w Tomaszowie, postanowiono, w miejsce dotychczasowych syndyków adwokatów przys. pp. Słomińskiego i Dębskiego, obrać jednego syndyka w osobie adw. przys. p. Włodzimierza Kańskiego.

Po przyjęciu uchwały tej przez kuratora, wszystkie dokumenty, dotyczące upadłości, wręczone zostały już nowemu syndykowi.

(h) **Węgiel.** Zapasy węgla w składach łódzkich są duże, ale ceny bardzo mało spadły.

W handlu detalicznym obecnie liczą za korzec 1 rub. 56 kop., cena ta jest wygórowaną.

(e) **Komisya gubernialna w Łodzi.** W dniu jutrzejszym tj. 26 b. m. przyjeżdza do Łodzi gubernialna komisya budowlano-sanitarna, złożona z budowniczego gubernialnego p. Millera, radcy wydziału administracyjnego rządu gubernialnego p. Nikołajewa i inspektora lekarskiego p. Tieplaszina, dla dokonania oględzin lokalu w domu nr 5 przy ul. Olgińskiej przeznaczonego na pomieszczenie biura policmajstra.

(a) **Z fabryk.** Wszystkie większe fabryki wyrobów bawełnianych zajęte są obecnie od rana do wieczora pracą nad wykończeniem obstalunków.

Niektóre oddziały fabryczne pracują na dwie zmiany.

W fabryce akc. Tow. I. K. Poznańskiego, oddziały starej przędzalni, dla wyprodukowania jaknajwiększej ilości przędzy bawełnianej pracują od godziny 7 rano do 7-ej wieczorem; w nowej przędzalni praca odbywa się na dwie zmiany, mianowicie od godziny 4-ej rano do 1-ej po południu i od 1-ej po południu do 10 wieczorem.

W tkalni i innych oddziałach zajęcia trwają normalnie od godziny 7-ej rano do 6-ej wieczorem.

(a) **Echa bezrobocia.** Donosiliśmy niedawno o wynikłym zpowodu odmowy żądanej podwyżki, bezrobociu robotników tkalni mechanicznej Szyca i Hampla przy ulicy Pustej nr. 10. Otóż obecnie z ogólnej liczby 70 strajkujących, dwunastu otrzymało już żądaną podwyżkę i przystąpili do pracy, uprzedzając administracyę fabryki, iż porzucą pracę, jeśli towarzysze ich nie otrzymają także podwyżki.

Nadmienić należy, że zarobki tygodniowe robotnika w tej fabryce wynoszą przeciętnie 5 rubli.

Tkacze żądają podwyżki płacy zarobkowej od 15 do 45 proc.

(a) **Nowa elektrownia.** Dowiadujemy się, że Tow. akcyjne „Widzewskiej manufaktury bawełnianej“ przystępuje do budowy własnej elektrowni.

Koszty budowy obliczone są na 250,000 rubli.

(a) **Z gazowni.** Konsoryum gazowni łódzkiej wniosło wczoraj do magistratu podanie o obniżenie taryfy opłat za gaz.

(a) **Z poczty i telegrafu.** Projekt przeniesienia oddziału telegrafu do lokalu na pierwszem piętrze gmachu frontowego firmy „Siemens“ przy ul. Piotrkowskiej nr. 94 upadł, ponieważ naczelnik okręgu pocztowo-telegraficznego warszawskiego uznał, że pomieszczenie jest za ciasne i nie odpowiadałoby swemu przeznaczeniu.

Obecnie toczą się układy z właścicielami domu przy ulicy Przejazd „Bracia Szereszewscy“, gdzie lokal jest odpowiedni.

W tych dniach rozstrzygnięta ma być kwestya wynajęcia tego lokalu.

(x) **Zakończenie roku szkolnego.** W ubiegłą sobotę odbył się uroczysty akt zakończenia roku szkolnego w 7-klasowym zakładzie naukowym Stanisławy Rajskiej przy ulicy Dzielnej № 11.

Ukończyło zakład 11 arbituryentek, a mianowicie:

R. Mirtenbaumówna, P. Warchiwkerówna, J. Konradówna, E. Lewinowiczówna, E. Fiszerówna, R. Sochaczewska, (z nagrodami). S. Gniazdowska i C. Rozenthalówna; z pochwałami M. Wolhendlerówna, M. Librachówna, M. Jakubowiczówna.

(a) **Z gimnazyum polskiego.** Ministeryum wyznań i oświaty w Wiedniu uznało specyalnym reskryptem świadectwa dojrzałości 8-klasowego męskiego gimnazyum tow. „Uczelnia“ w Łodzi za równorzędne ze świadectwami dojrzałości austryackich zreformowanych gimnazyów realnych.

Wobec tego abituryenci gimnazyum tego mogą być dopuszczani do studyów na uniwersytetach lwowskim, krakowskim i innych, oraz jako zwyczajni słuchacze szkoły politechnicznej we Lwowie, pod warunkiem, że przed wpisem złożą pomyślnie egzamin wstępny z geometryi wykreślnej i rysunków odręcznych.

Referaty uniwersytetów w Berlinie i Zurychu uznały również matury gimnazyum polskiego w Łodzi za równorzędne ze swojemi, wobec czego abituryenci mają prawo wstępu do wszystkich uniwersytetów szwajcarskich.

(h) **Na letnie mieszkania.** Prawie już we wszystkich szkołach rozpoczęły się wakacye, z czego korzystają rodziny i wyjeżdżają na letnie mieszkania. Codziennie rano na ulicach miasta spotyka się furmanki wiejskie obładowane rozmaitymi przedmiotami domowymi ciągnionymi na wieś. Młodzież szkolna pracująca 10 miesięcy w ciągu roku, odetchnie świeżem powietrzem, za którem tak tęskni, a które ma zasilić ją do nowej pracy. Jest wielu, którzy z tego dobrodziejstwa natury nie mogą korzystać z powodu braku funduszów. Ci zostają w mieście, połykając dymy łódzkie. Wprawdzie i stowarzyszenia przy uczelniach wysyłają uczniów na wieś, lecz z braku środków materyalnych nie wielka liczba korzysta z tego dobrodziejstwa.

(e) **O majstrów i dyrektorów zagranicznych.** Gubernator piotrkowski zwrócił się do policmajstra m. Łodzi z żądaniem przyśpieszenia dostarczenia danych o znajdujących się w fabrykach łódzkich majstrach i dyrektorach, poddanych zagranicznych.

(e) **Naprawa studni więziennej.** Główny zarząd więzienny zatwierdził kosztorys na reparacyę studni w podwórzu więzienia przy ul. Długiej za 1553 rb., polecając roboty wykonać sposobem gospodarczym.

Ponieważ przy takiem wykonaniu robót poczynione być mogą znaczne oszczędności, przeto na roboty te wyasygnowano 1400 rb.

(a) **W sprawach służbowych.** Przyjechał do Łodzi w interesach służbowych sędzia śledczy do spraw szczególnej wagi przy sądzie okręgowym piotrkowskim, p. Szyc.

(x) **Ze szpitala dla chorób zakaźnych.** Ruch chorych od 15 do 22 b. m. w miejskim szpitalu dla chorób zakaźnych był następujący:

Na ospę było chorych — 12, przybyło — 3, wypisało się — 2, zmarło — 5, pozostało na kuracyi — 8.

Na szkarlatynę było chorych 12, przybył 1, wypisał się — 1, pozostało — 12.

Na dur wysypkowy chorował — 1, wypisał się — 1. Na różę było chorych — 2, pozostało — 2.

Ogółem było chorych — 25, przybyło — 9, wypisało się — 7, zmarło — 5, pozostało 22.

(e) **Żydowskie wybory.** Gubernator piotrkowski unieważnił wybory członków dozoru bóżniczego w Aleksandrowie, jako przeprowadzone nielegalnie.

(e) **Nowe stowarzyszenia.** Onegdaj na posiedzeniu komisyi do spraw związków i stowarzyszeń zatwierdzone zostały ustawy następujących nowych towarzystw:

1) Zmiana ustawy stowarzyszenia rzeźników żydów w Łodzi.

2) Żydowskiego tow. „Szamraj-Hades“;

3) wreszcie tow. gimnastyki i sportu w Brzezinach.

(x) **Zebranie chóru.** W nadchodzącą sobotę 27 b. m. w kancelaryi kościelnej św. Krzyża, odbędzie się o g. 8½ w. kwartalne zebranie chóru polskiego przy tymże kościele.

Członkowie zwyczajni i honorowi proszeni są o liczne i punktualne przybycie.

(x) **Zebranie majstrów szewckich.** W nadchodzący poniedziałek 29 b. m. w lokalu przy ulicy Widzewskiej № 117, odbędzie się o g. 2-ej po poł. kwartalne zebranie cechu majstrów szewckich, na którem między innemi przy końcu obrad o g. 6 w. rozpatrywaną będzie nowozatwierdzona ustawa spółki szewckiej.

Członkowie i osoby zaintercsowane proszeni są o liczne przybycie.

(x) **Zebranie czeladników kowalskich.** W nadchodzącą niedzielę 28 b. m. w lokalu przy ul. Widzewskiej nr. 84 odbędzie się godz. 3 po poł. zebranie czeladników kowalskich.

(x) **Zebranie kasy.** Jutro w piątek w lokalu własnym przy ul. Widzewskiej nr. 117, odbędzie się o godz. 7 wieczorem nadzwyczajne ogólne zebranie członków kasy pożyczkowo-oszczędnościowej łódzkich rzemieślników chrześcijan.

Członkowie proszeni są o liczne i punktualne przybycie.

(a) **Ze sportu.** W dniu 30 i 31 b. m., zapowiedziano na terenie przy ulicy Srebrzyńskiej grę w piłkę nożną z udziałem „Sparty" z Pragi Czeskiej.

Rozegrany będzie „match" w pierwszym dniu pomiędzy „Spartą" a członkami łódzkiego klubu sportowego; w drugim zaś — pomiędzy „Spartą" a reprezentacyą łódzkich towarzystw sportowych.

Match ten wzbudził w kołach sportsmenów naszego miasta duże zainteresowanie.

(a) **Wycieczka ogrodników.** Związek ogrodników łódzkich organizuje w dn. 28 i 29 b. m. wycieczkę zbiorową członków do Warszawy i jej okolic.

Odwołana wycieczka. Zarząd sekcyi wycieczkowej łódzkiego oddziału krajoznawczego — za naszem pośrednictwem — zawiadamia zainteresowanych, iż wycieczka do Kielc, Chęcin, Słowika i Karczówki—wobec zbyt małej ilości zgłoszeń, nie odbędzie się.

(x) **Zabawa robotników chrześcijańskich.** Zarząd stow. robotników chrześcijańskich urządza w nadchodzącą niedzielę 28 b. m. w parku Źródliska „Kwela" dla członków, ich rodzin i wprowadzonych gości wielką zabawę, połączoną z wielu niespodziankami. Między innemi odbędzie się strzelanie do gwiazdy i spalone zostaną ognie sztuczne.

Początek o godz. 2 po poł.

(x) **Zabawa chóru sumowego.** Chór sumowy przy kościele św. Stanisława Kostki urządza w niedzielę 28 b. m. w lesie Rudy Pabianickiej na posesyi p. Przybyła za mleczarnią Romanów, wielką zabawę leśną.

Na program złożą się: występ chóru pod batutą p. S. Sieji, puszczenie balonu, poczta, tańce i wiele innych niespodzianek.

Początek o godzinie 2-giej po poł. Bufet na miejscu.

(x) **Zabawa czeladników pończoszniczych.** W celu ożywienia ruchu towarzyskiego w zgromadzeniu czeladników pończoszniczych, zarząd tego stowarzyszenia urządza w nadchodzącą niedzielę 28 b. m. dla członków, ich rodzin i wprowadzonych gości wielką zabawę ogrodową, połączoną z tańcami, monologami i wielu innemi niespodziankami.

Zabawa odbędzie się w ogrodzie p. Bubasa przy szosie Rokicińskiej nr. 96. Początek o g. 2 po poł.

W razie niepogody zabawa odłożoną zostanie do dnia następnego 29 b. m.

(—) **Pogoda.** Podług danych obserwatoryum w Pulkowie, które stale co do pogody w kraju się sprawdzają, na następne 10 dni notowany ma być następujący stan atmosfery: Wskutek powstałego cyklonu północno-zachodniego, obniżenie się temperatury, szczególniej w nocy i znaczne opady deszczowe, w pasie zachodnim Królestwa. Stan ten od dn. 25 trwać ma do 30, gdyż cyklon ten ma być krótkotrwały. Od dn. 30-go stałe posuchy południowe ustalą ładną pogodę, przy słabym wietrze południowo-wschodnim i upałach, które trwać mają czas dłuższy.

(—) **Jak.... w Łodzi.** Ministeryum spraw wewnętrznych wniosło do Dumy projekt prawa o walce z fałszowaniem produktów spożywczych. Komentarze projektu zawierają ciekawe dane, dotyczące stanu rynku petersburskiego.

A więc: 55 proc. mleka, sprzedawanego w mleczarniach, jest zafałszowanych; na rynku Chitrow'ym rzetelnego mleka niema wcale; przeszło 52 proc. masła zawiera domieszki postronne; śmietana niefałszowana nie trafia się wcale.

Kwas stołowy w 56 wypadkach na 100 zawiera szkodliwe ingredyencye, jak sacharyna, farby anilinowe i t. d.

Fałszowanie wina odbywa się masowo. Moskwa, naprz., więcej wywozi wina, niż go otrzymuje zzewnątz. Cukierki, a nawet chleb razowy zawiera domieszki szkodliwe dla zdrowia.

Ani słowa — zachęcające!....

(—) **O naukę niemieckiego.** „Leben" (№ 125) donosi, że swojego czasu w Łodzi zamknięto 25 „chederów", po części z powodu niedozwolonej nauki języka niemieckiego (który widocznie jest tam potrzebny dla porozumienia się z hakatystami łódzkimi), a po części dlatego, że „mełamedzi" bezprawnie mieli pomocników, tak zwanych „belfrów".

Obecnie wskutek starań prezesa gminy i posła z Łodzi uzyskano pozwolenie na ponowne otwarcie 10 „chederów".

(a) **O zabójstwo i rabunek.** We wrześniu r. 1913 na polu w pobliżu ulicy Brzezińskiej znaleziono zwłoki mieszkańca Wolfa Gelbarta z raną na plecach. Policya śledcza wykryła, że sprawcą zabójstwa był niejaki Józef Pietrasik a wspólnikami jego byli Michał Dobrodziej i Michał Pawłowski. Zabójstwa dokonano w celu rabunku. Wszystkich trzech aresztowano i osadzono w więzieniu, gdzie Pietrasik zmarł wkrótce.

Wczoraj 2 wydział karny sądu okręgowego piotrkowskiego skazał Dobrodzieja na pozbawienie wszystkich praw i 4 lata ciężkich robót; Pawłowskiego zaś jako niepełnoletniego na pozbawienie szczególnych praw i 3 lata więzienia.

(d) **Ze stosunków łódzkich.** Właściciel czteropiętrowego domu przy ul. Ludwiki przed kilku miesiącami wydalił stróża, któremu płacił aż... 1 rb. 50 kop. tygodniowo. Biedny człeczyna, nie mogąc sobie odrazu znaleźć innego miejsca, nie chciał się wyprowadzić z mieszkania. Gospodarz uzyskał wyrok sądowy o eksmisyę. Lecz zabrakło kandydata na posadę stróża za tak wysokie wynagrodzenie. Więc, chcąc, nie chcąc, zostawił starego stróża. Obecnie znalazł się amator na „świetną" tę posadę i kamienicznik wymówił staremu miejsce, zatrzymując mu zapłatę za dwa tygodnie na koszta sądowe w razie, gdyby stróż nie chciał się wyprowadzić.

(x) **Ze straży.** W niedzielę, 29 b. m., o godzinie 6 rano odbędą się ćwiczenia wszystkich 6-ciu oddziałów. Strażacy zbiorą się w swoich domach rekwizytowych i tam oczekiwać będą dalszych dyspozycyj.

(a) **Nowe fabryki.** Rząd gubernialny piotrkowski wydał pozwolenie: Lokarowi Hesslerowi na prowadzenie urządzonej bez zatwierdzenia planów mechanicznej ślusarni, stolarni i kuźni przy ul. Wodnej № 17, oraz Józefowi Lauertowi na prowadzenie wybudowanej samowolnie mechanicznej ślusarni i tokarni przy ulicy Widzewskiej № 35.

(a) **Para złodziejska.** Wydział śledczy policyi łódzkiej otrzymał zawiadomienie z Odesy, że operująca po różnych miastach para złodziejska zawodowa: Majer Bekker i Frajda Rabinowicz, pochodząca z Łodzi, dopuściła się szeregu kradzieży i została aresztowana. Podczas rewizyi w mieszkaniu znaleziono u nich wiele biżuteryi, zegarków, pierścionków, wyrobów złotych z inicyałami „M. C." i „M. E.", kwity lombardowe i t. d.

Ponieważ policya przypuszcza, że niektóre przedmioty mogą pochodzić z Łodzi, wydział śledczy, zawiadamia, iż szczegółowych informacyj zasięgnąć można w biurze przy ul. Olgińskiej № 5.

(p) **Napad.** Wczoraj wieczorem na Targowym Rynku przy ul. Dzielnej 15-letniemu Mieczysławowi Męcikowi, robotnikowi fabrycznemu, nieznany wyrostek zadał nożycami ciężką ranę w plecy.

Ranę opatrzył lekarz Pogotowia.

(a) **Utonięcie.** Wczoraj wieczorem dwaj robotnicy fabryczni poszli się kąpać do tak zwanych glinianek obok cegielni przy ul. Kątnej. Jeden z nich 20-letni Jan Fijałkowski trafił na głębię i utonął. Mimo ratunku wydobyto już tylko martwe zwłoki.

(p) **Z ulicy.** Na ulicy Piotrkowskiej Nr. 11 znaleziono leżącego na chodniku Arona Morszerma, handlarza ulicznego, lat 65, wijącego się z bólu wskutek skręcenia kiszek.

W stanie bardzo ciężkim odwiózł go lekarz Pogotowia do szpitala Poznańskich.

— Na tejże ulicy № 17 Małka Gorczek, praczka, lat 50, potknąwszy się o dziurę w bruku, zwichnęła lewą nogę.

Nieszczęśliwej doraźnej pomocy udzielił lekarz Pogotowia.

(p) **Przejechania.** Na ul Rozwadowskiej wóz najechał i poranił 5-letnią Maryannę Kubiak, córkę stróża.

— Na ul. Piotrkowskiej № 16 Mendel Stern, syn handlarza, lat 14, przejechany wozem, odniósł ranę prawej nogi i ogólne potłuczenie.

W obydwu wypadkach doraźnej pomocy nieszczęśliwym udzielili lekarze Pogotowia.

(p) **Z drabiny.** Wczoraj przed wieczorem na ulicy Pańskiej № 35, 10-letni Józef Kalisz, syn handlującego, w podwórzu domu spadł z drabiny i złamał nogę.

Pierwszy opatrunek na miejscu wypadku nałożył mu lekarz Pogotowia.

(a) **Kradzież.** Onegdaj na przechodzącego przez ulicę Teodora, Józefa Klareckiego, naprzeciw domu Nr. 101, napadł jakiś człowiek, który uderzył go w głowę, wyrwał z kieszeni portmonetkę z pieniędzmi oraz zrabował zegarek z dewizką i usiłował się ukryć.

Na wszczęty alarm nadbiegli posterunkowi strażnicy i zatrzymali bandytę. Poznano w nim notowanego w policyi rabusia Edwarda Majewskiego. Osadzono go w więzieniu.

(e) **Pozwolenia na grę w zakładach.** Gubernator piotrkowski wydał pozwolenia na gry w następujących zakładach:

1) w cukierni Krzyżanowskiego przy ul. Piotrkowskiej № 79 na cztery bilardy i grę w szachy i

2) w piwiarni Słowikowskiego przy ul. Piotrkowskiej № 205 na grę w szachy.

W pozwoleniach zastrzeżono, by gry odbywały się jedynie do chwili zamykania zakładów.

(e) **Pozwolenia na fabryki.** Rząd gubernialny piotrkowski pozwolił na urządzenie następujących fabryk:

1) Liskierowi i Kajlichowi na urządzenie farbiarni przy ul. Mikołajewskiej № 165, z warunkiem zaprowadzenia filtrów i innych urządzeń, dotyczących hygieny i bezpieczeństwa.

2) Surze Edelis na urządzenie fabryki do rżnięcia desek przy ul. Piotrkowskiej № 201.

(d) **Kwiatki stylistyczne.** Na jednym z domów przy ul. Pańskiej (Nr. 27) znajduje się szyld z następującym napisem: „Tu sze wyszywa dziurciu na bielizne".

A podobno istnieje w Łodzi cenzura szyldów?...

(a) **Kradzież.** Z mieszkania Ruchli Centner przy ul. Wolborskiej № 22 za pomocą wybicia szyby w oknie dostali się złodzieje i zabrali różne kosztowności, lichtarze i t. d. na sumę ogólną około 250 rb. oraz kilkadziesiąt rubli gotówką z szuflady biurka.

*

(a) **Nowe fabryki.** Bracia Szwejkert uzyskali pozwolenie na budowę tkalni mechanicznej w Konstantynowie.

— Majer Sztal uzyskał pozwolenie piotrkowskiego rządu gubernialnego na budowę zakładu mechanicznego dla wyrobu cykoryj palonej w kol. Radogoszcz.

(e) **Zatwierdzenie składki.** Rząd gubernialny piotrkowski po porozumieniu się z warszawskim konsystorzem ewangielicko-augsburskim zatwierdził rozkład składki na pokrycie etatu gminy ewangielickiej w Konstantynowie za rok 1913, w sumie 836 rb. 90 k.

(a) **Zabawa „Harmonii" zgierskiej.** W niedzielę, dn. 28 b. m., w razie niepogody nazajutrz dn. 29 b. m., zgierskie Towarzystwo muzyczne „Harmonia", urządza w lesie zgierskim zabawę dla swoich członków i wprowadzonych gości.

Początek o godz. 2 po poł.

(a) **Zebranie „Liry" zgierskiej.** W niedzielę, dn. 28 b. m., o godz. 3-ej po poł. w domu p. Sobieraja przy ul. Zielonej w Zgierzu odbędzie się roczne zebranie ogólne członków zgierskiego Tow. śpiew. „Lira".

(x) **Majówka w Rzgowie.** W nadchodzącą niedzielę 28 b. m. odbędzie się w Rzgowie w ogrodzie tamtejszej straży ogniowej majówka, urozmaicona wielu niespodziankami.

Początek zabawy o godz. 2 po poł. W czasie majówki przygrywać będzie orkiestra własna.

(a) **Wypadek na kolejce zgierskiej.** Wczoraj o godzinie 12 w południe na kolejce zgierskiej w Juljanowie, w pobliżu gminy Radogoszcz pociąg rezerwowy wskutek nagłego zahamowania idącego przed nim pociągu osobowego wpadł na niego, wyrzucając wagon ten z szyn.

Wskutek silnego wstrząśnienia pasażerowie pospadali z ławek, przyczem jeden z nich uległ zwichnięciu ręki, drugi zaś okaleczeniu palca.

Pasażera, który uległ zwichnięciu ręki, opatrzyło w Łodzi Pogotowie ratunkowe.

Wagony, które uległy nieznacznemu uszkodzeniu, odstawiono do remizy.

(a) **Sprawą założenia zdrojowiska w Ozorkowie** ainteresowali się więksi kapitaliści, którzy pragną utworzyć konsoryum, w celu eksploatacyi wykrytych źródeł. Głównymi inicyatorami są dwaj kapitaliści zagraniczni oraz przedstawiciele Akc. Tow. Schlosserowskiej manufaktury pp. Geyer, Janasz i inni.

Obecnie na placu Fiszera wiercą studnię, poszukując dalej źródeł wody mineralnej.

Z wykrytych dotychczas źródeł woda bije na wysokość 8 łokci, posiada 25° ciepłoty Celsyusza, zawiera dużo żelaza i kwasu węglowego.

(a) **Napad bandycki.** Onegdaj, o godz. 11-ej wieczorem, na domek robotnika kolejowego około stacyi Rokiciny, R. Wiśniewskiego, napadło 4 uzbrojonych bandytów. Rozkazawszy podnieść ręce, bandyci zażądali od Wiśniewskiego wydania pieniędzy, a gdy im odmówił, bandyci rzucili się na niego, bijąc kolbami rewolwerowemi; gdy w obronie ojca stanął syn jego Józef, jeden z bandytów strzelił, raniąc go w plecy. Na odgłos strzałów rewolwerowych zaczęli zbiegać się sąsiedzi.

Bandyci wówczas ratowali się ucieczką i ukryli się w lesie.

Zarządzony przez policyę pościg za bandytami był bezskuteczny.

(e) **Schwytanie bandytów.** Policya piotrkowska ujęła 3 bandytów, którzy w lutym r. b. dokonali śmiałego napadu na sklep monopolowy w Kamińsku, gdzie zrabowali 800 rb. w gotowiźnie.

Bandyci w biurze policyi śledczej przyznali się do winy. Sprawę skierowano do sędziego śledczego.

(a) **Plany zatwierdzone.** Piotrkowski rząd gubernialny zatwierdził plany na budowle następujące: Jana Zandera—na 3-piętrową oficynę i Augusta Gusta—na 2-piętrową oficynę i nadbudówkę w Chojnach.

(a) **Z Pabianic.** W ubiegłą niedzielę do traktyerni przy ul. Fabrycznej Nr. 12 w Pabianicach przyszli trzej robotnicy i kazali sobie podać wódki. Jeden z tych robotników, Józef Janczak, po wypiciu paru kieliszków wódki, padł na ziemię i skonał.

Wypadek ten wywołał popłoch wśród gości. Przybyła na miejsce straż ziemska aresztowała właściciela traktyerni.

(a) **Pożar od pioruna.** Onegdaj po południu przeciągnęła nad okolicą burza, podczas której w Strykowie uderzył piorun w stodołę Ignacego Banaszkiewicza, która w oka mgnieniu stanęła w płomieniach. Wkrótce ogień dosięgnął drugiej stodoły, należącej do I. Dylewicza.

Obie stodoły, pomimo ratunku, zarządzonego przez miejscową straż ochotniczą, spłonęły doszczętnie.

Straty w budynkach, paszy i narzędziach rolniczych przewyższają 2,000 rb.

(a) **Ze Zduńskiej Woli.** Mieszkanka tego miasteczka p. Heidrich, będąc na targu, zauważyła kobietę ubraną w suknie, pochodzącą z kradzieży w jej mieszkaniu wraz z innemi rzeczami, wartości ogólnei przeszło 400 rb.

Ową kobietę, nazwiskiem Wiśniewska, aresztowano. Idąc za wskazówkami, policya dotarła do nory, gdzie gromadzili się złodzieje i rabusie. Podczas rewizyi znaleziono mnóstwo przedmiotów skradzionych u różnych osób oraz w miejscowym kościele ewangelickim. Ujęto kilka osób należących do szajki złodziejskiej.

Stwierdzono, że mąż Wiśniewskiej jest osadzony w więzieniu w Sieradzu, jako oskarżony o zabicie kupca Joskowicza.

(e) **Utonięcie na letnisku.** W Przybyłowie pod Piotrkowem w ubiegły wtorek utonął w Luciąży 9-letni syn wdowy Friedler, mieszkanki Łodzi, bawiącej tam na letnisku Zanim zdołano wyciągnąć go z wody, chłopiec już nie żył.

SZTUKA.

(x) **Benefis dyr. Brandta.** Koncert towarzystwa muz. im. Szopena, na benefis dyrektora A. Brandta, odwołany w ubiegłą niedzielę z powodu niepogody, odbędzie się w sobotę przyszłego tygodnia, t. j. 4-go lipca r. b. w parku Staszica przy ulicy Dzielnej o godzinie 8 m. 15 wieczorem.

Bilety na miejsca numerowane nabywać można codziennie w kancelaryi tow. przy ul. Wólczańskiej № 23.

(a) **Teatr Ludowy.** Osoby, pragnące brać udział w nadchodzącym sezonie, począwszy od 1 września r. b., w przedstawieniach teatralnych „Leatru ludowego", mogą się zapisywać na członków Koła dramatycznego w biurze Stowarzyszenia robotników chrześcijańskich (przy ulicy Przejazd № 34), codziennie od godz. 5 do 9 wieczorem.

(x) **Koncerty w Helenowie.** Program jutrzejszego piątkowego koncertu orkiestry W. S. O. w Helenowie, poświęcił dyr. Sielski operom: Moniuszki, Verdiego, Rossiniego, Gounoda, Leoncavalla i Wagnera.

Między innemi wykonane zostaną utwory następujące:

Uwertura z op. „Wilhelm Tell", fantazya z op. „Rycerskość wieśniacza", pieśń sternika i chór marynarzy z op. „Okręt Widmo", muzyka do baletu z op. „Wilhelm Tell", uwertura „Gdybym był królem", potpouri z op. „Pajace", walc z op. „Faust", potpouri z op. „Carmen", i mazur z „Halki".

KURYEREK RESURSY RZEMIESLNICZEJ.

W niedzielę ubiegłą miało się odbyć zebranie ogólne członków, lecz nie doszło do skutku z powodu niedostatecznej liczby członków obecnych.

Może powodem była niedziela, podczas której wielu członków wyjeżdża na wieś. Zarząd postanowił zwołać zebranie po raz wtóry w dzień powszedni, w piątek 26 czerwca o g. 8 wieczorem.

Zarząd przedstawi zebranym kilka projektów których wykonanie przysporzy Towarzystwu środków materyalnych, a tem samem doda bodźca do dalszej pracy zarządowi.

W niedzielę i poniedziałek t. j. 28 i 29-go czerwca będą urządzone w Parku Staszica przy ul. Dzielnej, 2 wielkie zabawy z programem bardzo urozmaiconym i doborowym.

Oddzielne zaproszenia jak na zebranie tak i na zabawę rozsyłane nie będą:

Z WARSZAWY.

* Połączenie Warszawy z Zagłębiem.

Wczoraj z udziałem przedstawicieli organizacyi społecznych odbyło się posiedzenie zarządu Warsz. Kolejowego Komitetu Rozdzielczego, na którem—poza szeregiem spraw bieżących—rozważano kilka spraw znaczenia ogólniejszego, przedewszystkiem zaś projekt kolei wars.-wiedeńskiej zbudowania kolei ze Strzemieszyc przez Włoszczowę, Końskie, Białobrzegi do Siedlec.

Po omówieniu tego projektu uznano za pożądane zbudowania kolei ze Strzemieszyc do Końskich, a z Końskich do Radomia, budując jednocześnie oddawna zamierzoną kolej z Warszawy do Radomia.

* Strajk w fabryce Lilpopa.

Wczoraj w fabryce tow. akc. Lilpop, Rau, Loewenstein na Woli porzuciło pracę 32 robotników oddziału chemicznego z powodu wydalenia przez administracyę fabryczną jednego z robotników tego oddziału.

* Fabryka kalek.

Policya warszawska wykryła w domu przy ul. Munanowskiej № 15 „fabrykę kalek", w której żydzi, pozostający w wieku popisowym poddawali się operacyom nóg, w celu uwolnienia się od wojska.

„Przymusowych" pacyentów w liczbie trzech oraz właściciela „fabryki" Abrama Karneta aresztowano.

Z KRÓLESTWA.

Kara prasowa. Gubernator piotrkowski skazał redaktora, wydawanej w Sosnowcu gazety „Nowe życie", pana Leona Rygiera na 400 rubli kary.

Zamknięcie gimnazyum. Władze wyższe z rozporządzenia ministeryalnego zamknęły 8-klas. gimnazyum filologiczne polskie w Częstochowie od roku szkolnego 1914.

Robotnicy właścicielami kinematografu. W tych dniach otwarto w Częstochowie nowy teatr kinematograf, własność kilku pracowników fabrycznych i majstrów.

Teatr ten jest największym ze wszystkich istniejących teatrów w tem mieście.

Zabity przez prąd. Onegdaj w Zagłębiu Dąbrowskiem w elektrowni Tow. hr. Renard w kopalni tegoż Tow. starszy monter elektrotechnik, 40-letni Franciszek Słota, podczas montowania maszyny został rażony prądem elektrycznym i zabity na miejscu.

Całe jego ciało zostało zwęglone. O ratunku nie mogło być mowy.

Z LITWY I RUSI.

Kary prasowe. Na mocy postanowienia gubernatora kijowskiego, redaktor gazety „Kijewlanin", K. Smakowskij, za umieszczenie w № 152 artykułu wstępnego M. Pogodina, skazany został w drodze administracyjnej na zapłacenie 200 rubli grzywny lub półtora miesiąca aresztu.

Redaktor gazety „Kijewskaja Myśl" Tarnawskij, za umieszczenie w № 146 artykułu wstępnego o walce z huligaństwem, skazany został przez gubernatora na 300 rb. kary lub 2 miesiące aresztu.

Zdemaskowanie bandyty. Na przechodzącego dzisiaj w nocy w Wilnie, jak donosi „Kuryer Warszawski", właściciela jednego z kinematografów napadł bandyta i, grożąc rewolwerem zażądał oddania pieniędzy. Napastnika obezwładniono.

Okazało się, że jest to ajent „ochrany", otrzymujący stałą pensyę. Sprawę przekazano sędziemu śledczemu.

Z CESARSTWA.

Złożenie mandatów. Posłowie do Dumy z gub. warszawskiej Maryan Kiniorski i radomskiej Józef Swierzyński złożyli swoje mandaty.

Złożenie mandatów przez posłów tych nie jest żadną niespodzianką, gdyż już pół roku temu oświadczyli, że z powodów natury osobistej będą musieli zrezygnować z tych obowiązków.

Ofiara obowiązku. W Rydze otruł się robotnik, którego żadna fabryka nie chciała przejąć do roboty, ponieważ został wybrany na przedstawiciela robotników w urzędzie gubernialnym do spraw ubezpieczenia robotników.

Kara śmierci. W Irkucku chłop Szczegłow za zadanie rany lekkiej uriadnikowi został skazany przez sąd wojenny na 16 miesięcy więzienia.

Prokurator zaprotestował i przy ponownej rozprawie sądowej Szczegłow został skazany na 18 miesięcy rot aresztanckich. Ale prokurator jeszcze raz protestował. Wtedy sąd rozpatrzył sprawę po raz trzeci i skazał Szczegłowa na powieszenie.

„Dowcipni" dorożkarze. Do rady głównej Związku narodu rosyjskiego wpłynął przed paru dniami raport besarabskiego oddziału związku, donoszący, iż woźnice tramwajów konnych w Akkermanie wołają publicznie na konie: „Wio Puriszkiewicz! wio Markow! i t. d. dodając przytem epitety w stylu puriszkiewiczowskim.

Zarząd główny polecił zarządowi oddziału przeprowadzenie energicznego śledztwa w tej sprawie.

Z dzielnic polskich.

Z KRAKOWA. Zgon weterana. Wczoraj zmarł tu ś. p. Kajetan Janowski, uczestnik wypadków z przed 50 laty.

Zmarły pozostawił cenne pamiętniki.

— Wilczek w Krakowie. Wczoraj o godzinie 5 po południu przywieziono do Krakowa b. urzędnika pocztowego Wilczka, który z funduszów skarbowych skradł przed kilku tygodniami 192,000 koron.

Ze względu na olbrzymi materyał śledczy rozprawa przeciw niemu i jego wspólnikom odbędzie się dopiero w jesieni.

ZE LWOWA. Eksplozya benzyny. W jednej z tutejszych pralni chemicznych eksplodowała wczoraj benzyna w kotle, raniąc śmiertelnie trzech robotników. Szkoda wyrządzona przez wybuch wynosi kilka tysięcy koron.

— Wyrok śmierci. Przed trybunałem przysięgłych toczyła się tu wczoraj rozprawa przeciw Jurkowi Dudzie, robotnikowi z Pusto-

myt, oskarżonemu o zamordowanie macochy i **ojcu** jego Mykiecie, oskarżonemu o współudział w tej zbrodni. Na podstawie werdyktu przysięgłych trybunał skazał Jurka Dudę na karę śmierci przez powieszenie, Mykietę Dudę zaś uwolnił.

Zatarg grecko-turecki.

(*Tel. „Rozwoju"*).

Konstantynopol, 25 czerwca.

Pisma tutejsze — opierając się na informacyach, jak zapewniają—miarodajnych—donoszą, **że niebezpieczeństwo wojny z Grecyą wzrasta z każdą chwilą.**

Grecya zamierza podobno wystosować do Turcyi nowe krótkoterminowe ultimatum. Wobec tego rząd turecki, wskazując na niebezpieczną sytuacyę, zwrócił się do zakładów okrętowych Amstronga, aby zamówione przez Turcyę okręty zostały bezwarunkowo w terminie umówionym t. zn. 15 lipca oddane do użytku.

*

Konstantynopol, 25 czerwca (wł.). Wiadomości nadchodzące z Aten budzą tu coraz większe zaniepokojenie. Swierdzają one, że **Grecya zbroi się na wielką skalę.** Trzyma ona pod bronią **wszystkie swoje rezerwy. Flota grecka jest gotowa do boju.**

*

Konstantynopol, 25 czerwca (wł.). „Taswiri Eskiar" donosi, że Grecya zakupiła nowych 6 torpedowców i 4 łodzie podwodne.

Powstanie w Albanii.

(*Tel. „Rozwoju"*).

Durazzo 25 czerwca.

Z całej Albanii nadchodzą w dalszym ciągu hiobowe wieści, jako położenie księcia Wieda staje się coraz groźniejszem. Obecnie donoszą, że **wojska rządowe pod dowództwem Nuredina beja zostały doszczętnie rozbite przez powstańców.**

W Elbasanie wzięto do niewoli jednego z najzdolniejszych oficerów księcia Wieda, Reimersa, holendra.

Nawet Skutari i okolice, dotychczas najwierniejsze księciu, obejmuje coraz bardziej powstanie.

W kołach rządowych twierdzą, że powstanie objęło już całą ludność albańską zarówno chrześcijan jak i mahometan.

Wczoraj wpadło w ręce powstańców jeszcze miasto Freri.

*

Durazzo 25 czerwca (wł.) Praca nad fortyfikacyami trwa w dalszym ciągu i jest już prawie na ukończeniu. Miasto otoczone jest trzykrotnie drutem kolczastym. Wały zostały doprowadzone do należytego porządku, a fosy pogłębione.

*

Rotterdam 25 czerwca (wł.) Rząd holenderski otrzymał telegram potwierdzający wiadomość, że pod Elbasanem 2 oficerów holenderskich wpadło w ręce powstańców. Pozatem powstańcy wzięli do niewoli jeszcze 4 oficerów, walczących w północnym Epirze.

TELEGRAMY.

Koło polskie.

WIEDEN, 24 czerwca (wł.) Prezydyum Koła polskiego udało się dziś do prezesa ministrów Stuergkha, gdzie odbyło konferencyę nad kwestyami ekonomicznemi Galicyi.

Cesarz Wilhelm znów mówi.

KOLONIA, 24 czerwca (wł.) Podczas dorocznych regat niemieckich na Renie pod Kolonią, cesarz Wilhelm wygłosił mowę, w której sławił potęgę floty niemieckiej, zarówno wojennej jak i handlowej.

Zakończył cesarz znanym frazesem, pozostałym w spadku po Bismarcku; „My, niemcy nie boimy się nikogo, prócz Boga!"

Król Mikołaj w podróży.

MONACHIUM, 24 czerwca (wł.) Dziś rano przybył tu król Mikołaj czarnogórski w towarzystwie następcy tronu ks. Daniły.

Z ostatniej chwili.

Po wypadku ks. biskupa Sapiehy.

Kraków, 25 czerwca (wł.) W stanie zdrowia księcia biskupa Sapiehy nastąpiło polepszenie o tyle, że załatwia już osobiście wszystkie sprawy.

Podpisanie konkordatu.

Rzym, 25 czerwca (wł.) W sposób bardzo uroczysty podpisany został w Watykanie przez dygnitarzy Kościoła z jednej, a przez specyalnie przybyłego w tym celu z Paryża posła serbskiego Wechnika z drugiej strony akt konkordatu z Serbią.

Papież wyraził przy tej sposobności wielkie ukontentowanie z pomyślnego ukończenia tej sprawy.

Wyjazd króla Piotra.

Białogród, 25 czerwca (wł.) Król Piotr udając się wczoraj do Branickiej Bani na kuracyę, wystosował do narodu manifest, w którym oświadcza, że nie będąc w stanie z powodu nadwątlonego zdrowia sprawować chwilowo rządów udaje się na kuracyę, a polecając Ojczyznę Bogu, rządy tymczasowe powierza następcy tronu księciu Aleksandrowi.

Podróże Poincare'go.

Paryż, 25 czerwca (wł.) Ułożono ostatecznie termin wyjazdu i plan podróży Poincare'go.

Opuści on Paryż dnia 15 lipca. Pomiędzy 27—29 lipca będzie bawił w Petersburgu, poczem uda się w drogę powrotną do Paryża, wstępując do Sztokholmu, Kopenhagi i Chrystyanii.

Powrót do Paryża nastąpi w pierwszych dniach sierpnia.

Drogi udział.

Paryż, 25 czerwca (wł.). Rząd francuski przedłożył wczoraj parlamentowi kosztorys w wysokości 2,000,000 franków na reprezentacyę Francyi na wystawie międzynarodowej w San Francisco i zażądał niezwłocznego wyasygnowania tej sumy.

Zakończenie strajku.

Paryż, 25 czerwca (wł.). Strajk listonoszów zakończył się wczoraj po poł. Minister handlu Tomson przyjął wczoraj deputacyę strajkujących i przyrzekł wyjednać im poprawę bytu.

Straszna burza.

Chicago, 25 czerwca (wł.). Nad miastem i okolicą przeszła straszna burza z gradem i piorunami, wyrządzając strat za kilka milionów dolarów i powodując liczne ofiary w ludziach.

Generał Willa górą.

Nowy York, 25 czerwca (wł.). Generał Willa zdobył, popimo poprzednio poniesionych klęsk, Zakatekas i dąży obecnie na Queretaro.

Wojska rządowe znajdują się w rozsypce.

Skrzynka do listów.

Szanowny Panie Redaktorze!

Proszę zwrócić uwagę na niebywałą czelność rozklejaczy ogłoszeń.

Na klepsydrach na rogu ul. św. Andrzeja i Piotrkowskiej przylepiono reklamę łódzkiego humorystycznego pisma. Wczoraj zalepiono tę reklamę drugą klepsydrą, na drugiej ten napis do dziś istnieje.

„Śmiech" nie pasuje z żałobą, podobny koncept zasługuje na publiczne skarcenie.

Oburzony.

OFIARY.

Na „Gniazdo" Tow. opieki nad dziećmi.

Złożone przez członków Zgromadzenia czeladników siodlarsko-rymarskich w 15-tą rocznicę założenia gospody rb. 7 kop. 50.

Na kościół św. Stanisława Kostki.

F. T. w rocznicę śmierci matki 50 kop.

Dla najbiedniejszych.

F. T. w rocznicę śmierci matki 50 kop.

ODPOWIEDZI REDAKCYI.

Panu A. Z. Orzech. List Pana przesłaliśmy odpowiedniemu zarządowi.

P. J. Wolczyńskiemu. Prostować nie będziemy, gdyż ogłoszenie złożone zostało zgodnie z rękopisem.

P. J. Kwiatkowskiemu. Szkoła p. L. będzie 7-klasowem gimnazyum z prawami. Gdzie jednak uczelnia ta znajdzie pomieszczenie, nie wiemy.

P. A. G. filateliście. Żaden rząd na świecie nie legalizuje stowarzyszenia w obcem państwie, zawiązanego przez obywateli tegoż obcego państwa. Do Związku międzynarodowego zbieraczy marek w Hamburgu może się Pan wpisać z zupełnem bezpieczeństwem w takim tylko razie, jeżeli Związek ten ma uprawnione przedstawicielstwo na Cesarstwo i Królestwo, o czem dowiedzieć się można w samym Związku rzeczonym.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE
Stacyi centralnej K. E. Ł.

Data	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Kierunek i sył. wiatru (metrów na sekundę)	Uwagi
24/VI 1 popol.	745.0	20,5	57	Z 1	Z dnia 24/VI Temperatura
24/VI 9 wiecz.	743.9	16,8	90	Pd W 1	max. + 22,4 C.
25/VI 7 rano	743.1	14,6	83	Pd Z 3	min. 13,2 C. Opadu 0.1 mm.

OGRÓD KONCERTOWY przy hotelu Manteuffla

Dziś i codziennie koncerty orkiestry Symfonicznej Warszawskiej pod dyr. prof. warsz. Towarzystwa muzycznego, p. Bronisława Szulca.

Wejście 40 kop., uczniowie 20 kop. Abonament 3 rb. kop. 60. W piątki koncerty symfoniczne. Wejście 60 kop., uczniowie 30 kop. Abonament nieważny. 1951

Początek koncertów o g. 8 i pół wieczór.

Dr. WOŁYŃSKI

były asystent kliniki uniwersytetu wrocławskiego (prof. Hinsberg) osiadł w Łodzi jako specyalista **chorób uszu, nosa i gardła, 89 Piotrkowska 89.**

Godziny przyjęć: 10—12 i 4—6 popoł., w niedziele od 10—12. Operacye, bronchiskopia, kąpiele elektryczno-świetlane. **№ telefonu 35-97.** 2569

Dr. B. REJT

Średnia 5. Tel. 33-79.

Sp. choroby skórne włosów, weneryczne, moczopłciowe i **kosmetyka lekarska.** — Leczenie syphilisu salvarsanem Ehrlich-Hata 606 i 914 (wśródżylnie). Leczenie elektrycznością: **elektroliza** (usuwanie szpecących włosów) i **oświetlenie kanału** (uretroskocia). Godziny przyjęć: od 9 i pół do 12 i pół i od 5 do 8 wiecz. W niedzielę od 10 do 2 p. p. — Dla W. Pań: **osobna poczekalnia.** 315

Pijcie HERBATĘ własnego importu

Warszawskiego Towarzystwa Handlu Herbatą z marką „KOPERNIK"

Jedyna w Polsce kooperatywa, sprowadzająca w wielkich ilościach herbatę bezpośrednio z miejsc jej pochodzenia. Gatunki wyborowe.

Wyłączny przedstawiciel A. HEPPEN.
Mikołajewska № 34. Telefon 34-65. 2140

Drobne ogłoszenia.

AA Jest do sprzedania ładna suknia balowa biuro nauczycielskie Piotrkowska 103. 2569—3cs—2

AA Kantor służby Piotrkowska № 69. Poleca różne roboty dla młodych ludzi. 7367—2—1

AA Pierwszorzędne Biuro Ludwińskiej (Piotrkowska 109 telefon 54-02) poleca Dział pedagogiczny nauczycielki, nauczycieli, freblanki, bony, ochroniarki różnej narodowości na stałe, na godziny; Dział rekomendacyjny towarzyszki, gospodynie, osoby wykwalifikowane do handlu, biuralistów, rządców, ogrodników (świadectwa sprawdzane). 7395—10*—1

A Meble sprzedam za bezcen. Wólczańska 155 m. 2, przy Anny. 7343—3—2

A Meble z 3 pokojów sprzedam tanio, Mikołajewska 83 m. 2. 7342—3—2

A Meble z 3 pokojów sprzedam za bezcen Zawadzka 38—1. 7397—2—1

A Mrble rozsprzedam częściowo bardzo tanio z powodu wyjazdu, kredens, stół, krzesła, tremo, otomanę, zegar, lampe, bieliźniarkę, garderobę, łóżka, nocne szafki, umywalnie, obrazy, różne drobiazgi, zależy na czasie Zawadzka 38—1. 7285—2c—2

Bardzo tanio do sprzedania maszyny, szafy, stoły, ul. Łagiewnicka 27 Bałuty, księgarnia. 7394—3—1

Bardzo tanio jest do sprzedania 16-sto konny motor ropowy. Wiadomość Konstantynowska 33 m. 2. 7383—2—1

Budke sprzedam spożywczą bardzo tanio tylko zaraz ul. Przejazd nr. 39. 7369—3sp—1

Budka spożywcza do sprzedania w dobrym punkcie przy fabryce z powodu wyjazdu Widzewska 113. 7376—3—1

Budka z węglem do sprzedania Grabowa 12. 7362—3—1

Bez blagi niebywale tanio piękne alpagowe marynarki ulica Piotrkowska 145—34. 7170-4pcs3

Chłopcy do stałej roboty potrzebni do zakładu metalicznego Lipszyc i Stifter, Spacerowa 34. 7385

Do wynajęcia od lipca 3 pokoje z kuchnią wygodami światłem elektrycznem Radwańska 7. 6831—5pcs—4

DOM w Radogoszczu sprzedam tanio byle zaraz, Fajerkasy 8210 zależy na czasie. Wiadomość: Główna 9. Kamiński. 7227—3cs—2

Drewniana jednopiętrowa oficyna sprzedaje się do rozebrania od 1-go lipca 1914, Średnia nr. 78. 7252—3cs—2

Do wynajęcia od 1 lipca 3 pokoje z kuchnią ze wszelkiemi wygodami, 1 pokój (pojedyńczy) ul. Nawrot nr. 13. Wiadomość u gospodarza. 7390-2s-1

Do sprzedania kilka pudów białego, czystego szmalcu. Wiadomość w składzie wędlin Srebrzyńska 7 (Koziny). 7527—2—2

Do sprzedania zakład stelmaski i kowalski z całem urządzeniem w dobrym punkcie za bezcen z powodu choroby żony. Wiadomość Nowe-Chojny, ulica Kamienna nr. 25, rzeźnik Nowacki. 7325—3—2

Do wynajęcia dwa pokoje z kuchnią od 1-go lipca, ulica Nawrot 11. 7323—3cs—2

Do wynajęcia pokój umeblowany lub nie dla panienki lub wdowy. Wiadomość: Nowo-Zarzewska nr. 20 m. 16. 7305-3-2

Do wynajęcia od 1-go lipca 3 pokoje z kuchnią z wygodami Widzewska 127. Wiadomość u właściciela. 7311—3—1

Do sprzedania: pianino Schrodera, szafy, lustra, kanapa, krzesła, stoły oraz roczniki Tygod. Illustrow. Targowa 47 stróż wskaże. 7377

Dobrze prosperująca piwiarnia z własnym wyrobem w dobrym punkcie z powodu wyjazdu tanio do sprzedania, a także meble do sprzedania Zielona róg Długiej. 7366—3sp—1

Grunt do sprzedania 22 morgi, 3 morgi ogrodu owocowego blizko lasu, mieszkanie w Nękach, bardo przyjemne letnie mieszkanie do miasta wiorsta drogi do kolei 4 wiorsty, gub. Piotrkowska, pow Brzeziński osada Jeżów ostatnia stacya Rogów, cena przystępna. Michał Kostrzewski w Jeżowie. 7393—3—1

HOTEL z zupełnem urządzeniem, wybornie prosperujący w dobrym punkcie w Piotrkowie do wydzierżawienia na dogodnych warunkach. Informacyi udziela bezpośrednio właściciel. Adres: Bykowska 62 m. 5 w Piotrkowie. 3*—2G

Jest piekarnia do sprzedania z powodu wyjazdu Przędzalniana nr. 101. 7251—3—3

Kase kontrolującą „National" sprzedam, dowiedzieć się ul. Zgierska 24 cukiernia, tel. 36-41 7547—2s—1

Kredens pokojowy 25, klatka mosiężna 10, piecyk naftowy 8, wózek dziecinny ogrodowy 7, skrzypce paryskie 20 do sprzedania z powodu wyjazdu Widzewska 130 stróż wskaże. 7396—3—1

MLECZARNIA do sprzedania w dobrym punkcie i dobrze prosperująca odpowiednio urządzona, na dogodnych warunkach. Wiadomość Przejazd nr. 14 księgarnia. 7398—2—1

Magiel do sprzedania, Przędzalniana nr. 97. 7388-3-1

Maturzysta tegoroczny udziela lekcyi i przygotowuje do średnich zakładów naukowych. Oferty sub „K. L." w Promieniu. 7279—5—3

Narzędzia pompiarskie do sprzedania. Wiadomość: Rzgowska 99 w pralni. 7225—3—2

Ogórki do sprzedania duże i małe beczki Miedziana nr. 5. 7235—3cs—2

Okazyjnie dom drewniany do sprzedania na rozbiórkę, cena przystępna Rzgowska nr. 112 u gospodarza tamże i sklep po rzeźniku do wynajęcia zaraz. 7352—2s—1

Otomanę dużą wygodną oraz szafę do rzeczy tanio sprzedam. Wiadomość: Widzewska nr. 151 m. 1, parter. 7387-2s-1

Otwock, nowootworzony pensyonat Maryi Lewickiej (willa inż. Sierkowskiego), Warszawska nr. 4. Las, kuchnia zdrowa, kefir. 7379—2—1

Okazyjnie do sprzedania 2 futra damskie, oraz różna garderoba Andrzeja 16 m. 4. 7295-3-3

Potrzebna służąca do wszystkiego Andrzeja 30 m. 7. 7373

Potrzebna prasowaczka Karola nr. 14. 7358—2—1

Potrzebna pakarka do waty pakowania na wyjazd z dobremi świadectwami, panna lub wdowa, dowiedzieć się można Cegielniana nr. 82 stróż wskaże pomiędzy g. 6 a 7 wieczór. 7357—3*—1

Pokój dla inteligentnej osoby do wynajęcia zaraz ul. Piotrkowska 271 m. 10. 7354—3sw—1

Potrzebna zaraz prasowaczka na drobiazgi Szkolna 26. 7349

Potrzebne zdolne panny i uczennice Benedykta nr. 12. 7348—2—1

Potrzebne dziewczynki do roboty kwiatka zaraz płatne Piotrkowska 82 m. 18. 7346-3-1

Poszukuję 1.200 rubli na 1-szy № hypoteki zamiejskiej. Oferty do adm. Rozwoju dla „Obywatela". 7331—2—2

Potrzebna panna dobrze obeznana w interesie rzeźnickim Brzezińska nr. 47. 7324—3—2

Potrzebni malarze na roboty klejowe i chłopcy pierwszeństwo z początkami, ul. Pasaż Szulca nr. 10. 7515—2—2

Przyjmę SPÓLNIKA do ślusarni Wiadomość Karola 7 od 6—8 wiecz. 7297—3—3

Potrzebne zaraz panny kompletnie zdolne staniczarki, spódniczarki i dziewczynki do nauki Benedykta nr. 10 m. 17. 7290—3—3

Potrzebne zdolne podręczne do pracowni, ulica Zielona № 23. 5667-6-1

Przybłąkał się duży czarny pies dobrej rasy, obcięty ogon i uszy jest do odebrania za zwrotem kosztów Szosa Pabianicka nr. 23 m. 20. 7265—3—2

PIASKU kilkaset fur do odstąpienia ul. Ludwiki nr. 54 (Luizy) róg Andrzeja. 7254—3—3

Potrzebny zaraz czeladnik cukierniczy na wyjazd. Zgłaszać się ul. Drewnowska nr. 59 m. 1. 7244—3—3

Potrzebni są zaraz zdolni stolarze. Widzewska nr. 136, 7345—3—2

Potrzebna sklepowa do składu wędlin Nawrot 11. 7322-3-2

Potrzebna dziewczyna do lat 16 do służby ul. Długa 71. Zdrojewski, zakład krawiecki. 7153—3wc—3

Plac do budowy pod fabrykę lub dom mieszkalny jest tanio do sprzedania E. Sonnberg Nowo-Pańska nr. 1. 7125-3cs-2

Potrzebny uczeń do tapicera Składowa 15. 7266—3cs—2

Potrzebny ślusarz Piotrkowska nr. 92. 7402—1

Potrzebne są zdolne prasowaczki ul. Rokicińska 10 m. 45. 7392—3—1

Panna ekspedyentka mówiąca biegle po niemiecku potrzebna do sklepu tabacznego Piotrkowska nr. 95. 7391—2—1

Potrzebni: stangret (świadectwa,) posługaczka, robotnik-palacz, znający ślusarkę. Nowa nr. 5 (róg Przejazdu). 7382

Potrzebne prasowaczki do pralni. Zachodnia 52 m. 33. 7381

POTRZEBNY starszy chłopiec lub młody robotnik do czyszczenia maszyn. Wiadomość w drukarni „Rozwoju" Przejazd 8.

Potrzebna dziewczyna do obowiązku. Wiadomość Widzewska 151 sklep spożywczy. 7386—2s—1

Potrzebna prasowaczka i uczennica do pralni ul. Andrzeja nr. 56. 7380—1

Piwiarnia do sprzedania ul. Nowaka nr. 16. 7166—3cs—2

Rower angielski „B. S. A" szosowo-wyścigowy, mało używany wypadkowo do sprzedania Radwańska 11 Sznajder. 7262—2*—2

RESTAURACYA III-go rzędu jest do sprzedania. Wiadomość: Stowarzyszenie właścicieli restauracyi III-go rzędu, ul. Długa 10 m. 10 od 9—12. 7355—3—1

Resztki wełniane na bluzki, kostyumy damskie, ubrania męskie w najlepszych gatunkach Konstantynowska nr. 5 m. 24, oficyna II piętro. 6337-6cs-3

RESZTKI okazyjnie, sztuki hurtowo, detalicznie na kostyumy damskie, garnitury męskie, duży wybór różnych materyałów na bluzki, alpagi, sztuczki na kamizelki. Łódź, ul. Juljusza 16—3 Stanisław Pacuszka. 6508—10sc—8

Rutynowany korepetytor były uczeń klasy 7 gimnazyum rządowego udziela korepetycyi przysposabia na świadectwa. Oferty proszę składać sub „Gimnazista". 7299—2—2

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania. Sprzedam tanio byle zaraz. Wiadomość: szosa Pabianicka Nr. 14, w piekarni. 7384-3-1

Sklep towarów kolonialnych i delikatesów, dobrze prosperujący, w śródmieściu, jest zaraz do sprzedania. Wiadomość: St. Koperski, Widzewska 104 m. 27. 7371—3sw—1

SWÓJ DO SWEGO!

Jedyna Chrześcijańska Sortownia używanej garderoby męskiej, ul. Piotrkowska № 174. Sortownia kupuje, sprzedaje, zamienia, wypożycza, reparuje i pierze chemicznie garderobę męską. Sortownia uprasza W.P. o łaskawe nadsyłanie garderoby do magazynu, lub o podanie swych adresów. Kupując, Sortownia płaci dobrze. 6463—12cs—6

Sklep kolonialno-dystrybucyjny z małą galanteryą sprzedam zaraz z powodu wyjazdu Rybna nr. 5 przy Aleksandrowskiej. 7215—3cp—2

Sklepowe urządzenie tanio sprzedam ul. Zakątna nr. 42 m. 6. 7273—2c—2

Sklep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania z powodu zmiany interesu. Dowiedzieć się można: Główna 28 m. 23. W. Haniecki. 7368-3-1

Szpularki, ketlarki mogą się zgłosić do mechanicznej pończoszarni, także dziewczynki do nauki, Przejazd 39. 7359-3-1

Sklep do sprzedania spożywczy z powodu nagłego wyjazdu tanio, Zarzewska nr. 101. 7356—3—1

Sklep kolonialno-dystrybucyjny zaraz do sprzedania, Zielona nr. 49. 5351—3—1

Stolarnia i różne lokale od 1 sierpnia do wynajęcia. Rzgowska nr. 33. 7350—3—2

Student uniwersytetu moskiewskiego udziela korepetycyi w zakresie szkoły średniej Bałuty, Pieprzowa 4 m. 2. 7307-3-2

Szyfkarta jest do sprzedania z powodu choroby dla mężczyzny lat 23 bardzo tanio ul. Wólczańska nr. 161 m. 4. 7300—3—2

Sklep spożywczy do sprzedania przy ul. Benedykta blizko Piotrkowskiej. Wiadomość ul. Konstantynowska 15 skład win. 7237—3—3

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania ul. Żabia 17 róg Kątnej. 7261—3—3

Uczeń klasy VII-ej Gimnazyum rządowego udziela korepetycyi, Przędzalniana 17 m. 34. 7338—2—2

Umeblowany pokój oddzielne wejście za rb. 14 wynajmę od lipca. Przejazd 48 sklep galanteryjny. 3—3

Uczeń kl. VIII rz. gimnazyum udziela korepetycyi i przygotawia do szkół. Pasaż Szulca nr. 50 m. 8. 7298—3—1

Urządzenie kolonialne z patentem zaraz do sprzedania bardzo tanio. Wiadomość: ul. Wólczańska nr. 139. 7364-3-1

Wanna do sprzedania cynkowa z piecykiem w ślusarni. Piotrkowska 92. 7401

Wagę pomostową niesności do 300 pud. i schody spiralne kupię. Oferty Widzewska 83, piekarnia Hwalińskiego. 7263—3*—2

Z powodu wyjazdu zaraz do sprzedania tanio: dwie szafy dwa łóżka żelazne sprężynowe, stoliki, krzesła, żyrandol. Nowy Rynek 2 pierwsze piętro. Zgłaszać się od 1-ej do 3-ej. 7329—3—1

Zaginęła suczka młoda biała ucho bronzowe. Odprowadzić za nagrodą ulica Wólczańska nr. 179—38. 7305—3—2

2 aparaty fotograficzne do sprzedania. Ulica Widzewska nr. 151, Kuśmierski. 7250-3-3

2 pokoje i kuchnia z wygodami od 1-go lipca do wynajęcia, Konstantynowska 93. 7280-3-3

12 morg ziemi we wsi Hermanowice przy Pabianicach z budynkami, zasiewami, inwentarzem żywym i martwym, za cenę przystępną musi być sprzedane z powodu interesów familijnych. Wiadomość na miejscu Frontczak lub w Łodzi ul. Mila nr. 4 przy Rzgowskiej, Frontczak. 7185—3cs—2

Zagubione dokumenty

Andrzej Mizerski zagubił paszport, wydany z gm. Zelów, gub. piotrkowskiej. 7370-3-1

Elza Werner zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabryki Rosenblatta. 7404

Edmund Kupiec zagubił paszport wydany z gminy Żyrardów gub. warszawskiej. 722[illegible]—3-3

Józef Grzelak zagubił paszport wydany z gminy Bratoszewice gub. piotrkowskiej, pow. brzezińskiego. 7245—3-3

Janina Nojek zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabryki Wolczera. 7355

Ludwik Szmitter zagubił paszport wydany z gminy Nikołajew, gub. piotrkowskiej. 7233—3—3

Paulina Mader zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabr. Langego. 7363

Stanisław Pakuła zagubił kwit od paszportu, wydany z fabr. Findeisena i Neumana. 7375

Stanisław Szulc zagubił paszport, wyd. z gm. Łaznów pow. Brzezińskiego gub. Piotrkowskiej. 1

Władysław Żółkowski zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Freichmana i Halperna. 7361

Walerya Witusik zagubiła paszport, wydany z gm. Buczek, gub. piotrkowskiej. 7360-3-1

Zelma Skórzewska zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabryki Adolfa Jarisza. 7372

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki J. Johna na imię Stefana Strzeleczykowskiego. 7374

Zaginęła karta od paszportu, wydana z fabryki M. H. Wienera na imię Stefana Ciesielskiego. 7399

Zaginął paszport, wydany na imię Feliksy Michalczewskiej z gm. Żyrardów, pow. błońskiego, gub. warszawskiej. 7378-3-1

Zaraz potrzebny kowal zdolny na budowlane roboty Długa nr. 131. 7296—2—2

Zaginął paszport, wydany z gm. Bendków, gub. piotrkowskiej na imię Jadwigi Ryski. 7319-3-2

Zagubiono portfel, kwit od paszportu, wydany z fabryki Finstra na imię Ludwika Nowakowskiego, świadectwa i paszport na imię Sabiny Nowakowskiej, wydany z gm. Radogoszcz, pow. łódzkiego, gub. piotrkowskiej. Łaskawy znalazca zechce oddać na ul. Rokicińską nr. 10 m. 45, za wynagrodzeniem. 7278-3-3

Zagubiono świadectwo zaliczeniowe nr. 26055 na imię 99 rb. z przesyłki Łódź-Fabr.—Baby nr. 14851, wydane mi przez ekspedycyę towarową drogi żel. Fabryczno-Łódzkiej w dniu 22 maja 1914 r., które należy uważać za bezwartościowe. M. Suligowski. 7234—3—3

Zaginął paszport, wydany z gm. Gospodarz, gub. piotrkowskiej pow. rzgowskiego na imię Wacława Jałochy. 7246—3—3

Zgubiono paszport na imię Wiktora Szampolskiego, wydany z gm. Dębowa-Góra, pow. Skierniewickiego. 7316-3-1

Zaginął paszport na imię Stanisławy Wadowskiej, wydany z gm. Grabice, gub. piotrkowskiej. 7247—3—3

Zaginął paszport, Wydany na imię Edwarda Pokranta, gm. Bratuszewski, pow. brzezińskiego, gub. piotrkowskiej. 7248-3-3

Zaginął paszport, na imię Stanisława Polanowskiego wyd. z gub. Radomskiej pow. Sandomierskiego gm. Dwikozy. 7288—3—3

Zaginął portfel z dokumentami, w którym znajdował się paszport na imię Jana Cieślaka, wydany z gm. Wierzchy gub. kaliskiej, oraz karta od paszportu, wydana z fabr. Biedermana. Łaskawego znalazcę upraszam o zwrot za nagrodą, ul. Robotnicza nr. 3. 7517

BLUZKI
SZLAFROKI
UBRANKA DZIECINNE

poleca w wielkim wyborze **MAGAZYN „ELEGANCYA"**,
Piotrkowska 20, wł. M. LEWANDOWSKA.
Ceny bardzo przystępne. Wykonują się także sukie i kostyumy bardzo starannie i elegancko. 2188

MIESZKANIA i SKLEP

2 pokoje z kuchnią, 1 pokój, 1 sklep z mieszkaniem od lipca przy **Piotrkowskiej 209.** Wiadomość u A. Schöpke **Wólczańska 168.** Telef. 6-70. 2002

Bajecznie tania

Wyprzedaż letnia

u

Schmechla i Rosnera

rozsprzedaż.
Ceny zniżone 2565
od 20% do 40%

Palta jedwabne

eleganckie fasony
dawniej 24.— 17^{90} 15^{50}
teraz 15^{50} 11^{50} 9^{50}

Bluzki jedwabne

dawniej 7^{25} 5^{50} 4^{35}
teraz 4^{90} 3^{90} 2^{90}

NAUCZYCIEL

udziela korepetycyi oraz przysposabia na różne świadectwa. **Piotrkowska 117, m. 17**; zastać można od 5—8. 2148

Młody człowiek

od 16—19 lat, władający językiem niemieckim, z praktyką biurową, potrzebny po kantoru Elektrowni Zgierskiej. 0000

PINCZER 2172
wabi się **„Fifi"**
w kagańcu z numerem **zaginął.** Odprowadzić za nagrodą, Piotrkowska 116 m. 5. Nieprawy posiadacz sądownie ścigany będzie.

Starszy felczer
Piotr Golański
były etatowy felczer Szpitala Dz. Jezus w Warszawie
z długoletnią praktyką
Wykonywa wszelkie czynności w zakres felczerstwa wchodzące. Codziennie szczepienie ospy świeżą krowianką. RZGOWSKA № 35, I-sze piętro. 2142

Lekarz-dentysta
Gittis
Były asystent H. Putzmana,
mieszka obecnie na ul. **Staro-Zarzewskiej № 47.** Dojazd tramwajem № 4. 2146

Chor. weneryczne, moczopłciowe skórne i zabiegi chirurgiczne.
Dr. W. FISCHER
Przyjmuje od 10—12 rano i od 6—8 pp. Niedziele i święta 11—1. Zielona nr. 3. 402

Choroby weneryczne skórne i moczopłciowe
Dr. Stanisław Piekarski
PIOTRKOWSKA № 115.
Przyjm.: od 9—10 rano i od 5—8 wiecz., kobiety od 4—5. 1531—r.

Dr. Leon Wacław
Olszewski
Choroby wewnętrzne, żołądka i kiszek. Ewangelicka 5, przyjmuje do 10 r. i od 4—6 po poł. 3930

Dr. L. Klatschkin
Łódź, **Konstantynowska 11.**
Syphilis, weneryczne, skórne, choroby dróg moczowych, niemocy płciowej.
Przyjmuje: od 10—1 i od 6—8. Dla pań od 5—6 osobna poczekalnia. 1845

Dr. H. Rueger
Nawrot № 1.
Choroby wewnętrzne. Od godz. 4—6 po poł. 2535

Dr. Jelnicki
Choroby weneryczne, skórny i dróg moczowych ul. Andrzeja № 7 tel. 1-70.
Przyjmuje: 9—12 i 5—8, panie 4—5. 1181

Dr. Feliks Skusiewicz
Andrzeja 18
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Przyjmuje: od 9½ do 11-ej i od 5—8. W niedziele i święta od 9 do 12-ej. **Telef. 26—26.** 507

Dr. med. Z. Boll
Choroby skórne i weneryczne
ul. Mikołajewska 13.
Godziny przyjęć: od g. 9—12 i od 4 i pół do 7 i pół wiecz., w niedziele i święta i od 9 do 12 i pół. Telefon № 20-80.

Dr. S. KANTOR 369
Specyalista chorób skórnych, wenerycznych, dróg moczowych i włosów **Piotrkowska 144,** róg Ewangelickiej. Telef. 19-41. Przyjmuje od 8 do 2 pp. i od 5 do 9 wiecz.

Dr. Zygmunt Łagowski
Konstantynowska 31, tel. 36-43.
Choroby kobiece i akuszerya. Przyjmuje do 9 rano i od 2—5 po południu 1223

Choroby uszu, gardła i nosa
Dr. B. CZAPLICKI
ordynator szpitala Anny-Maryi **Piotrkowska 120.** Tel. 32-53 Przyjmuje od g. 11—12 rano i od 5—6½ p. p. w niedziele i święta od 10—11 rano. 3447

Lecznica dentystyczna
Lek. dent. St. Dąbrowskiego
ul. Rozwadowska № 1
(róg Piotrkowskiej). 653
Czynna od 9 rano do 8 wieczór.

Przejazd № 8.
(starszy) **Telef. 17-14**
Dr. FRANCISZEK
KOZIOŁKIEWICZ
mieszka obecnie Przejazd № 8, front, I-e piętro.
Przyjmuje od 9½—12 i od 6—8 w.

Dr. L. PRYBULSKI 2115
Południowa № 2, tel. 13-59.
Sp. choroby skórne, włosów, weneryczne, moczopłciowe i kosmetyka lekarska. Leczenie syphilisu Salvarsanem Ehrlich Hata 606 1914 (wśródżylne). Leczenie elektrycznością: elektroliza (usuwanie szpecących włosów) i oświetlenie kanału (uretroskopia). Godz. przyjęć: od 8 do 2 i od 4 do 9-ej. Dla Pań osobna poczekalnia.

Dr. W. Dutkiewicz
Choroby weneryczne, skórne i dróg moczowych, Ulica Nawrot № 1, róg Piotrkowskiej.
9—12 i 5—8, panie 4—5.

Dr. H. Sadkowski
Piotrkowska 120.
Przyjmuje z chorobami wewnętrznemi (spec. żołądka i kiszek).
Codziennie od 10—11 rano i od 4 do 6 po poł. **Telef 23-10.** 255

Dr. Leon Szayerowicz
Akuszerya i choroby kobiece.
Przyjmuje od 4 do 7 pp., w niedziele od 10 do 12 w poł. 2451
ROZWADOWSKA 4. TEL. 10-66.

Dr. S. SZNITTKIND
Średnia 3.
Specyalista chorób skórnych, wenerycznych, (stosuje 606), kosmetyki lekarskiej (włosy, twarz, etc). Rano od 8 i pół—11 i pół od 4 i pół—8 i pół. 120

Dr. Med. Szwarcwasser
Piotrkowska 18. Tel. 10-82
Spec. choroby **żołądka, kiszek i przemiany materyi.** Analizy we własnem laborator. Przyjmuje: od 11—1 i od 5—7 i pół. wieczorem. 857

SIŁA, ZDROWIE, RADOŚĆ i ŻYCIE

powracają każdemu przy używaniu **Biomalzu.** Biomalz Br. Paterman, Teltow-Berlin—to smaczny, aromatyczny ekstrakt ze słodu. Zawiera on maltozę, diastazę, fosfor, żelazo i wapno.

BIOMALZ PRZYWRACA ŻYCIE

jest on wielokrotnie pożywniejszy od mięsa oraz jajek i bez porównania pożyteczniejszy niż kakao.
W aptekach i składach aptecznych blaszanki po 85 kop. i po rb. 1,50 k. Literaturę wysyła T-wo **„Autosil"** Berlin i Wilno.

Zwracać uwagę na markę fabryczną „Dwa karzełki". 1913

SZYBKIE WZMOCNIENIE CIAŁA i DUCHA, USPOKOJENIE NERWÓW WZBUDZENIE APETYTU i POLEPSZENIE TRAWIENIA zapewnia i użycie
HEMATOGENU D-RA HOMMELA
Dostać można we wszystkich aptekach i składach aptecznych: prosimy żądać wyłącznie z nazwiskiem D-ra HOMMELA
Literaturę i broszury ze zdaniem lekarzy wysyłamy bezpłatnie
Fabryka Hematogenu D-ra HOMMELA, SPb. ul. Smoleńska 33

Łódzkie Rzemieślniczo-Przemysłowe Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe
Piotrkowska 271.
przyjmuje członków i wydaje pożyczki, od których pobiera 6 proc. Przyjmuje wkłady oszczędnościowe, od których płaci od 4—6 proc. a także przyjmuje wkłady warunkowe od 12 kop. tygodniowo. Towarzystwo daje do domów kasetki dla zbierania drobnych oszczędności. Kasa czynna codziennie, oprócz świąt i niedziel: rano od 10—1 i od 6—8 wiecz. 2907

WYŻYMACZKI
MADAME SANS GÊNE
Najlepsze w świecie z łożyskami kulkowymi **LOVELLA.**

Trwałość wyżymaczki gwarantuje marka: K 100

Wyłączni reprezentanci
KRZYSZTOF BRUN i SYN
w Warszawie, plac Teatralny. Sprzedaż **hurtowa** i detaliczna.
Reprezentant na **Łódź** M. Rosen, Piotrkowska 88. 2435

Skład wędlin
J. KIJAKA
Widzewska nr. 127, tel. 27-02.
Filia: Piotrkowska 71, tel. 30-17.
Przy filii salon dla śniadań i kolacyi.
UWAGA: **Prócz tych sklepów żadnych innych nie posiadam.**

Wyższa szkoła kroju i szycia
„Józefiny"
Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie—złotym medalem w Belgii—srebrnym i dyplomami uznania.
Łódź, Piotrkowska № 34.
Kursy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego. Gruntowna nauka pasowania, mierzenia i upinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukień, gdzie uczenice nabierają wprawy i gustu. Po złożeniu egzaminu w Cechu uczenice otrzymują patenty cechowe lub świadectwa prywatne. Kursy wieczorowe dla pracujących pod osobistym kierunkiem właścicielki. 3456
Na miejscu duży wybór manekinów.

Redaktor odpowiedzialny ST. ŁAPIŃSKI. W drukarni „Rozwoju" Przejazd № 8. Wydawca W. CZAJEWSKI.